

**Доклад за дейността
през 2007 година на
Договорен фонд „Ти Би Ай Комфорт”**

I. Развитие на дейността и състояние на ДФ „Ти Би Ай Комфорт”

С решение № 748 - ДФ от 07.12.2005 г. на Комисията за финансов надзор на управляващото дружество “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД е издадено разрешение да организира и управлява ДФ “Ти Би Ай Комфорт” (Фонда).

ДОГОВОРЕН ФОНД “Ти Би Ай Комфорт”, е колективна инвестиционна схема от отворен тип за инвестиране в ценни книжа, учреден и осъществяващ своята дейност в съответствие със Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и подзаконовите актове по прилагането му, Закона за задълженията и договорите и останалото приложимо законодателство на Република България.

ФОНДЪТ се организира и управлява от Управляващо дружество “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД и няма органи на управление. Всички действия във връзка с дейността на ФОНДА се извършват от името на Управляващото дружество за сметка на ФОНДА.

ФОНДЪТ не е юридическо лице, а обособено имущество с цел колективно инвестиране в ценни книжа на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове. За него се прилага раздел XV "Дружество" от Закона за задълженията и договорите, с изключение на чл. 359, ал. 2 и 3, чл. 360, 362, чл. 363, букви "в" и "г" и чл. 364, доколкото в закон или в Правилата на договорния фонд не е предвидено друго.

Управляващото дружество управлява активно инвестициите на ФОНДА в съответствие с неговите инвестиционни цели и съобразно ограниченията на неговата инвестиционна дейност, предвидени в закона, проспекта и Правилата на ФОНДА, като анализира пазара на ценни книжа, формира портфейл от ценни книжа, оценява резултатите от управлението на портфейла, ревизира и преструктурира портфейла от ценни книжа на ФОНДА.

На 27.12.2005 г. стартира публичното предлагане на дялове на ФОНДА. От 25.01.2006 г. ФОНДЪТ е допуснат за търговия на Неофициален пазар на “Българска фондова борса – София” АД.

Обратното изкупуване започна на 11.04.2006г. след като ФОНДА достигна минималния размер на нетната стойност на активите в размер на 500 000 лева

От началото на публичното предлагане до края на 2007 г. активите на ФОНДА нараснаха до 9 872 805 лева. Броят на дяловете в обращение към края на 2006 г. е 462 732.2693, а към края на 2007г. е 687 619.6718.

Реализираната доходност от началото на публичното предлагане до 28.12.2007г. е 19.79% на годишна база, а за 2007г. е 25.06%.

II. Инвестиционна дейност и финансово състояние на ФОНДА

Целта на ФОНДА е постигането на добра текуща доходност при ниско ниво на риск. ФОНДЪТ инвестира основно в дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар, както и малка част от активите си - в акции на публични дружества. ФОНДЪТ съчетава относителната сигурност и стабилен текущ доход на инвестициите в дългови ценни книжа с възможност за реализиране на по – висока доходност от частта на портфейла, инвестирана в акции.

ФОНДЪТ инвестира основно в дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар.

За постигане на основните цели на инвестиционната си дейност ФОНДЪТ може да прилага подходящи стратегии за предпазване от пазарен и валутен риск.

ФОНДЪТ следва консервативна инвестиционна политика и е предназначен за инвеститори, които търсят относително сигурна инвестиция, съхраняваща и увеличаваща в реално изражение техните спестявания, предпазваща ги от валутен риск и даваща им възможност за по-висока доходност чрез инвестиране на малка част от портфейла в

качествени акции на публични дружества. ФОНДЪТ следва политика на активно управление на инвестиционния портфейл.

За осъществяване на поставените инвестиционни и финансови цели на ФОНДА, Управлящото дружество следва активна инвестиционна стратегия при управлението на портфейла от ценни книжа и парични средства, като структурата на портфейла ще бъде променяна в зависимост от пазарната конюнктура и атрактивността на различните класове финансово инструменти, при спазване на Правилата на ФОНДА и неговия Проспект.

От съществено значение за всяка успешна активна стратегия, е идентифицирането и анализа на факторите, които най-силно влияят на представянето на различните класове активи.

В случая на инвестиции в ценни книжа с фиксирана доходност това са очакванията за движението на лихвените нива, тяхната волатилност и спредовете между лихвените нива по различните видове ценни книжа с фиксиран доход – държавни ценни книжа, общински ценни книжа, корпоративни ценни книжа и т.н.

При инвестирането в акции на публични дружества, факторите, които оказват влияние върху представянето на активите са макроикономическата обстановка, както в глобален, така и в регионален аспект, пазарната конюнктура, принадлежността им към различни сектори от пазара, различната им структура, и други специфични за отделните компании фундаментални и технически фактори.

ФОНДЪТ следва принципа на диверсификация (намаляване на риска) при управлението на портфейла като инвестира в акции от различни отрасли, издадени от различни емитенти, както и инструменти с фиксиран доход с различна падежна структура и валута.

Управлящото дружество ежедневно следи ликвидността на позициите на ФОНДА с цел предотвратяване на ликвидна криза и спазване на законовите изисквания, свързани с ликвидността.

ФОНДЪТ спазва ограниченията, предвидени в Правилата на ФОНДА при инвестиране на привлечените средства.

1. Структура на активите на ДФ „Ти Би Ай Комфорт”

Изминалата 2007 година донесе изключително добро представяне за ДФ Ти Би Ай Комфорт. То се дължеше в най-голяма степен на големия ръст на българския пазар на акции, както и на стабилното представяне на корпоративните облигации през годината.

Доходността на българските държавни ценни книжа за годината беше 2.39%, измерена чрез индекса на Ти Би Ай за ДЦК с фиксирана доходност. Представянето на българските държавни ценни книжа следваше това на външните бенчмарк емисии като волатилността на външните дългови пазари в края на годината се отрази и върху цените на българските книжа.

Увеличението на доходността на държавните книжа и съответното понижение на цените през годината бе породено от увеличението на лихвите от страна на Европейската централна банка. През годината банката повиши бенчмарковата лихва два пъти с по 25 базисни точки от ниво от 3.50% до 4.00%. Негативният ефект върху цените на държавните книжа бе най-значим върху книжата с дългосрочен матуриитет. През втората половина на годината, обаче, централната банка остави основната лихва непроменена и се очаква това да продължи или дори тя да бъде намалена през 2008г., ако макроикономическата обстановка предполага такива действия.

Според цените на държавните ценни книжа към края на годината, доходността на десетгодишните облигации се установи на около 4.65%, тази на петгодишните – на 4.40%, а доходността в двугодишния сектор бе около 4.30%.

В същото време продължаващото подобреие на повечето макроикономически индикатори на България, заедно със силно развиващия се капиталов пазар и приемането

на страната в Европейския съюз доведоха до потвърждаване на кредитния рейтинг на страната с положителна перспектива през 2007г.. Това стесни спреда на доходността между българските и европейските държавни книжа до 10-20 базисни точки в края на 2007г., докато в началото на годината той бе над 20 базисни точки.

През 2007 година пазарът на корпоративни облигации продължи възходящото си движение по отношение на емитирания обем и брой на емисии, макар и с малко по-ниски темпове отколкото през 2006г. Бяха издадени тридесет и девет емисии, включително и емисии на пет банки, като емитираният обем бе за над 400 млн. евро.

При ипотечните и общинските облигации нямаше нови емисии. В следствие на това предлагането на този вид книжа намаля и на вторичния пазар.

Въпреки големия брой на емитирани корпоративни книжа и лекото повишение на лихвите през годината, стабилното търсене на ипотечни, общински и корпоративни облигации от институционални и частни клиенти доведе до понижение на доходността на тези книжа. Това се отрази благоприятно на цените им през годината. Средната доходност на тригодишните ипотечни облигации към края на годината бе около 6.00%-6.50%, а доходността на тригодишните корпоративни книжа достигна на нива около 7.00%-7.40% в зависимост от емитента.

В същото време изминалата 2007 г. бе изключително успешна за инвестициите в български акции. Борсовият индекс SOFIX реализира доходност от 44.4% за годината, докато ценово претегленият BG 40 нарасна със 159.2%. Въпреки че, промените в методологията на SOFIX от една страна и резките повишения на акциите с висока абсолютна цена, от друга, доведоха до изкривявания в доходностите на двата индикатора, ръстът на цените на акциите все пак беше изключителен.

Годината започна много динамично при силен инвеститорски интерес от страна както на чуждестранни инвеститори, така и на български институционални и индивидуални инвеститори. До края на септември силната възходяща тенденция на пазара остана почти без промяна, което доведе до големи ръстове в цените на повечето дружества.

Допълнително инвестиции на борсата бяха привлечени и от осъществените първични и вторични публични предлагания. Сред компаниите, привлекли най-силен инвеститорски интерес, бяха банките Корпоративна търговска банка АД и Първа инвестиционна банка АД, минната компания Каолин АД, строителят на пътища и инфраструктура Трейс Груп АД, водещият производител на минерална вода Девин АД, енергийната компания Енемона АД и лидерът в печатната индустрия Билборд АД. Поради високите нива на презписване повечето нови позиции реализираха повишения от по 20-50% още в първия ден на търговията.

Ипотечната криза в САЩ, чието негативно влияние постепенно засегна и Европа, първоначално не се отрази на българския пазар. Впоследствие опасенията за нейното задълбочаване доведоха до разпродажби най-вече от страна на чуждестранни инвеститори. Постепенно негативно настроение обхвана и местните инвеститори, което доведе до понижение на SOFIX с 9.45% спрямо най-високата му стойност в началото на октомври. До известна степен корекцията бе логична особено при някои позиции, които достигнаха нереално високи стойности.

Повечето международни фондови пазари завършиха 2007 година на плюс. Най-добре се представиха нововъзникващите пазари, отразявайки икономическия ръст в страни като Китай, Индия и Бразилия, а европейските акции реализираха по-висока доходност от американските. Японските акции бяха най-губещи за годината като индексът Nikkei 225 се понижи с 11.13% за годината.

Последните месеци на годината донесоха много волатилност за всички международни финансови пазари. Влиянието на кризата с рисковите ипотеки в САЩ

постепенно се разпростря върху всички международни финансови пазари, ликвидността се сви драстично и склонността на инвеститорите да поемат рисък намаля значително. Това повлия негативно върху всички пазари – на акции, облигации, валута, недвижими имоти.

Индекс	Доходност за 2007
S&P 500	5.49%
NASDAQ Composite	9.81%
Dow Jones STOXX – в евро	9.59%
DAX	22.29%
NIKKEI 225	-11.13%
MSCI Emerging Markets Net Index USD	39.37%
MSCI Emerging Markets Net Index - местна валута	33.16%

Структурата на активите на ДФ Ти Би Ай Комфорт са представени в абсолютна стойност и като процент от общо активите към края на 2006 г. и към края на 2007 г.

Активи				
	Към 31 декември 2006 (лв)	Процент от активите	Към 31 декември 2007 (лв)	Процент от активите
1. Парични средства	59 950	1.13%	38 025	0.38%
2. Банкови депозити, вкл. лихви	1 681 515	31.57%	1 719 696	17.39%
3. Български корпоративни облигации	2 249 594	42.23%	5 487 423	55.49%
4. Чуждестранни облигации	278 205	5.22%	558 400	5.65%
5. Общински облигации	67 275	1.26%	46 202	0.47%
6. Акции на български компании	910 766	17.10%	1 619 155	16.37%
7. Чуждестранни акции	-	0.00%	15 373	0.16%
8. Взаимни фондове	-	0.00%	130 060	1.32%
9. Вземания	79 348	1.49%	274 826	2.78%
Стойност на активите	5 326 653	100%	9 889 160	100.00%

Към 31.12.2007 г. инвестиционният портфейл на ФОНДА е структуриран в съответствие с инвестиционните ограничения като е постигната максимална диверсификация.

Активите нарастват от 5 326 653 лева към края на 2006г. до 9 889 160 лева към края на 2007г. С набраните средства от продажбата на дялове на ФОНДА са закупени български общински и корпоративни облигации, ценни книжа, даващи експозиция към чуждестранни пазари – облигации, взаимни фондове и акции, както и акции на български компании, търгувани на БФБ – София АД.

Делът на българските общински и корпоративни облигации към края на годината е съответно 0.47% и 55.49%. Чуждестранните облигации представляват 5.65% от активите на ФОНДА. Две емисии от тях са гарантирани от Societe Generale с кредитен рейтинг АА– и се търгуват на Люксембургската фондова борса, а третата е емитирана от Deutsche Bank AG London и е листната на Vienna Stock Exchange. Тези книжа дават експозиция към доходността на акции на международни компании - сини чипове и на компании на развиващите се пазари, както и към международни дългови пазари.

Делът на инвестициите в акции на български компании е 16.37%, а в акции на чуждестранни компании – 0.16% от активите на ФОНДА към 31.12.2007г.

Паричните средства по депозити и разплащателни сметки представляват 17.77% от активите на ФОНДА.

2. Структура на пасивите на ДФ „Ти Би Ай Комфорт“

Общий размер на задълженията на ФОНДА към края на 2007 г. е 16 354 лева, които представляват задължения към управляващото дружество, задължения към

специализираното одиторско предприятие и банката депозитар и други задължения. В последните са включени задължения в размер на 4 568 лева във връзка с валутна сделка и внесени суми за записване на нови дялове в размер на 2 000 лева.

Задълженията към специализираното одиторско предприятие, управляващото дружество и банката депозитар се начисляват ежедневно съгласно Правила за оценка на портфейла на ФОНДА, одобрени от КФН.

Пасив				
Задължения (Раздел Б и В)	Към 31 декември 2006 (лв)	Процент от общо пасив	Към 31 декември 2007 (лв)	Процент от общо пасив
1. Задължения към банката депозитар	200	0.00%	200	0.00%
2. Задължения към управляващото дружество	5 680	0.11%	9 376	0.09%
3. Задължения за независим финансов одит	210	0.00%	210	0.00%
4. Данъчни задължения	-	0.00%	-	0.00%
5. Други задължения	8 000	0.15%	6 568	0.07%
6. Стойност на задълженията	14 090	0.26%	16 354	0.17%

3. Резултати от дейността

За 2007 г. общий размер на приходите на ФОНДА е 5 008 643 лева.

Приходите от дейността на ФОНДА са формирани от:

- ✓ положителни разлики от промяна на валутни курсове;
- ✓ капиталова печалба от промяната на пазарните цени на класовете активи, включени в портфейла на ФОНДА;
- ✓ лихви (купонни плащания) от инвестициите в инструменти на паричния пазар и ценни книжа с фиксирана доходност и дивиденти от инвестиции в акции.

В таблицата са представени приходите на ФОНДА: приходи от положителни разлики от промяна на валутните курсове; приходи от покупко-продажба на ценните книжа в портфейла на ФОНДА, както и нереализирани приходи от промяна на цените на различни класове активи в портфейла на ДФ Ти Би Ай Комфорт; приходи от лихви по депозити и ценни книжа и дивиденти. Приходите от операции с финансови активи и инструменти на ФОНДА представляват 87.10% от общите приходи.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	Сума (лева)	Сума (лева)
	Към 31.12.2006	Към 31.12.2007
A. Приходи от обичайната дейност		
I. Финансова дейност		
Приходи от дивиденти		4 816
Приходи от операции с финансови активи и инструменти	764 934	4 362 489
Положителни разлики от промяна на валутни курсове		214 411
Приходи от лихви	150 951	426 277
Други приходи от финансови операции	3 987	650
ОБЩО ЗА ГРУПА I:	154 938	5 008 643
II. Нефинансови приходи		
Нефинансови приходи от продажба на активи		
Други нефинансови приходи		
ОБЩО ЗА ГРУПА II:		
III. Приходи от финансирания		
(I+II+III)	154 938	5 008 643
IV. Загуба от обичайната дейност		
IV. Извънредни приходи		
G. ОБЩО ПРИХОДИ (I+II+III+IV)	154 938	5 008 643

Общият размер на разходите на ФОНДА към 31 декември 2007 г. е 3 279 597 лева, които включват 216 953 лева отрицателните разлики от промяна на валутните курсове, 2 959 675 лева разходи от операции с финансови активи и инструменти, както и 102 969 лева други разходи, които са представени подробно по-долу. Разходите от операции с финансови активи и инструменти са 90.25% от общите разходи на ФОНДА.

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Сума (лева)	Сума (лева)
	Към 31.12.2006	Към 31.12.2007
A. Разходи за обичайната дейност		
I. Финансови разходи		
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	356	216 953
Разходи от операции с финансови активи и инструменти	526 028	2 959 675
Разходи за лихви		
Други разходи по финансови операции	3 718	6 427
ОБЩО ЗА ГРУПА I	530 102	3 183 055
II. Нефинансови разходи		
Разходи за материали		
Разходи за външни услуги	38 493	96 542
Разходи за възнаграждения		
Разходи за осигуровки		
Разходи за амортизации		
Други разходи		
в т. ч. провизии		
ОБЩО ЗА ГРУПА II	38 493	96 542
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА (I+II)	568 595	3 279 597

Таблицата представя разходите, свързани с дейността на ДФ Ти Би Ай Комфорт АД към края на 2007 г. като процент спрямо средната годишна нетна стойност на активите. Общо разходите на ДФ Ти Би Ай Комфорт са 1.31% от средната годишна нетна стойност на активите.

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Сума (лева)	Процент спрямо средната годишна НСА
	До 31 декември 2007 г.	
Разходи за външни услуги - възнаграждение на УД	92 685	1.18%
Разходи за външни услуги - възнаграждение на банка депозитар	2 400	0.03%
Разходи за външни услуги - комисионни за инвестиционния посредник	2 948	0.04%
Разходи за възнаграждения и осигуровки	0	0.00%
Разходи по финансови операции	3 475	0.04%
Разходи за независим одит	420	0.01%
Разходи за външни услуги (ЦД, СГС, КФН, БФБ, консултации)	1 041	0.01%
ОБЩО РАЗХОДИ:	102 969	1.31%

В следващата таблица обобщено са представени резултатите от дейността на ФОНДА за 2006 г. и 2007 г. Печалбата на ФОНДА за 2007 г. е в размер на 1 729 046 лева.

	Към 31 декември 2006 (лв)	Към 31 декември 2007 (лв)
Общо приходи от дейността	919 872	5 008 643
Общо разходи за дейността	568 595	3 279 597
Счетоводна печалба:	351 277	1 729 046

4. Ликвидност

ДФ „Ти Би Ай Комфорт“ спазва ограничения, свързани с ликвидността, включени в Проспекта за публично предлагане на дялове на ФОНДА, одобрен от КФН. Поддържането и управлението на ликвидността се осъществява от управляващо дружество „Ти Би Ай Асет Мениджмънт“ ЕАД. Отделите „Управление на портфейли“ и „Счетоводство“ отговарят пряко за изпълнението на дейността. Контролът върху спазването на настоящите правила се осъществява от отдел „Вътрешен контрол“ на „Ти Би Ай Асет Мениджмънт“ ЕАД.

Поддържането и управлението на ликвидните средства на ДФ „Ти Би Ай Комфорт“ имат за цел:

- да осигурят защита на правата и интересите на притежателите на дялове на ДФ „Ти Би Ай Комфорт“;
- да осигурят изпълнението и спазването на изискванията за ликвидността съгласно законовите и вътрешните разпоредби;
- да осигурят предотвратяването на ликвидни кризи в резултат на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на ДФ „Ти Би Ай Комфорт“.

Управлението на ликвидността се извършва посредством:

- Ежедневно следене и анализ на структурата на актива по видове и мaturитет;
- Ежедневно следене и анализ на структурата на пасива по видове и мaturитет;
- Ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци;
- Поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на ФОНДА;
- Разработване на краткосрочна и дългосрочна парична политика на ФОНДА;
- Разработване на стратегии за предотвратяване на кризисни ситуации.

Отдел „Счетоводство“ на УД „Ти Би Ай Асет Мениджмънт“ ЕАД изготвя към края на всяко тримесечие отчет за ликвидността и го представя в Комисията за финансов надзор (КФН). През 2007 г. ФОНДЪТ не е изпитвал ликвидни затруднения и не е нарушавал законовите изисквания за минимални ликвидни средства съгласно чл. 51 – 55 от Наредба № 25 от 2006г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорни фондове (НИДИДФ).

5. Основни рискове, пред които е изправен ДФ „Ти Би Ай Комфорт“

При управлението на дейността на ДФ „Ти Би Ай Комфорт“, управляващото дружество спазва Правила за управление на риска и Правила за поддържане и управление на ликвидността. Съществуват различни видове риск, които могат да се обединят условно в две основни категории: систематични и специфични (несистематични).

1. Систематични рискове – Действат извън ФОНДА и са свързани с общото състояние на макроикономическата среда, политическите процеси, регионалното развитие и други.

✓ **Макроикономически рискове** - Тъй, като голяма част от активите на ФОНДА са инвестиирани в акции, облигации и парични инструменти, издадени от българската държава, общите рискове за българската икономика имат пряко отражение върху риска, който носят дяловете на Фонда. Основните макроикономически рискове, пред които е изправена българската икономика са: *инфляцията и нарастващият дефицит по текущата сметка, който към момента се компенсира от преките чуждестранни*

инвестиции, нарастващата икономическа несигурност в международен мащаб и колебанията на международните финансови пазари, намаляващата рискова поносимост на чуждестранните инвеститори, и др. Евентуално негативно влияние върху преките чуждестранни инвестиции и цената на финансиране, може да намали притока на капитали и да забави ръста на БВП, както и да затрудни финансирането на огромния дефицит по текущата сметка на страната.

✓ **Политически риск** – Политическата обстановка в България е стабилна. Не се очакват неблагоприятни въздействия на икономическата политика на правителството върху инвестиционния климат в страната.

✓ **Валутен риск** – Въведението в България през 1997 г. валутен борд ограничава директното вариране на българския лев към еврото, но от друга страна експонира риска от неблагоприятни движения на еврото на международните финансови пазари при обезценка на еврото. Към настоящия момент макроикономическата обстановка в страната е стабилна като прогнозният ръст на БВП за 2008 г. е около 6%. Основният проблем пред страната на макрониво е свързан с големия дефицит по текущата сметка, който надхвърли 20% от БВП за 2007 г. Очакванията са, че през 2008 г. нивото на преките чуждестранни инвестиции в страната отново ще успее да покрие голяма част от дефицита по текущата сметка и ще бъде предпоставка за запазване на фиксирания курс на лева към еврото. Допълнителен фактор, който дава стабилност е гласувания от правителството бюджетен излишък в размер на 3% от БВП за 2008 г.

✓ **Инфлация** – В края на 2007 г. България регистрира годишна инфлация от 12,5%. Значителният ръст на общото ценово равнище през годината има конюнктурен характер и не представлява заплаха за стабилността на националната парична единица. Основен фактор за ценовата стабилност в страната е въведението през 1997 г. валутен борд, който функционира и до днес.

✓ **Кредитен риск** – Характеризира се с невъзможността държавата да посрещне предстоящите си задължения. В началото на 2008 г. световната рейтингова агенция “Fitch” понижи икономическата си прогноза за България от “стабилна” до “отрицателна”, обосновавайки решението си с огромния размер на дефицита по текущата сметка. Въпреки това, останалите световноизвестни рейтингови агенции “Standard & Poor’s” и “Moody’s” не промениха очакванията си за стабилност и растеж на икономиката. И трите рейтингови агенции потвърдиха присъдените от тях през последните години дългосрочни и краткосрочни кредитни рейтинги на страната. През 2008 г. българските специалисти не очакват завишиване на кредитния рисков на страната.

✓ **Ликвиден риск** – Ликвидният рисков се отъждествява с невъзможност да се продаде даден актив на пазарна цена за кратък период от време, без да се генерира допълнителни транзакционни разходи и капиталови загуби. На макрониво този вид рисков се определя от цялостното състояние на икономиката, платежния баланс и провежданата парична политика.

2. Несистематични рискове – Определят се от спецификата на дейността договорния фонд и компаниите, в които инвестира.

✓ **Отраслов риск** – Дейността на договорния фонд се регулира от Комисията за финансова надзор. Нормативно установените условия и изисквания, както и осъществявания от банката – депозитар мониторинг ограничават значително рисковете, свързани с операциите на ФОНДА.

✓ **Фирмен риск** – Свързан е с естеството на дейността на емитентите на съответните финансови инструменти.

✓ **Кредитен риск** – Опасността издателят на ценна книга да изпадне в състояние на несъстоятелност или неплатежоспособност. За притежателите на акции кредитният рисков се изразява във възможността да загубят част или цялата инвестиция в

акции на дружеството, а за притежателите на дългови ценни книжа, този риск се изразява в невъзможността на емитента да изпълни задълженията си по изплащане на лихвата или главницата. Притежателите на акции от дружество, изпаднало в несъстоятелност или неплатежоспособност, имат право на ликвидационен дял, само след като са обслужени всички други задължения на дружеството.

✓ **Риск от неизпълнение** - Риск от загуба в следствие неизпълнение на задълженията от отсредната страна по сделка за покупко-продажба на ценна книга, или дериватен инструмент поради внезапна загуба на платежоспособност.

✓ **Пазарен риск** - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компоненти на пазарния риск са:

- **Ценови риск** – Рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени. Ценовият рисък при акциите се влияе от икономическото развитие на страните емитенти, сектора, в който оперира емитента, неговата финансова стабилност и перспективи за растеж и развитие, а при облигациите се влияе от фактори като емитент, падеж, равнище на купона. договорен фонд “Ти Би Ай Комфорт” е изправен пред значително по-висок ценови риск, поради - нарастващата волатилност на българския капиталов пазар в резултат на възникналата ипотечната криза в САЩ и нестабилността на международните финансови пазари.

- **Лихвен риск** – Рискът от промяната на стойността на акциите и дълговите ценни книжа в следствие на промяната на лихвените равнища. Евентуално повишаване на лихвените равнища би забавило икономическия растеж и намалило печалбата на търговските дружества, както и би понижило цената на дълговите инструменти с фиксирана доходност в портфейла на ФОНДА. Очакванията през 2008 г. са за евентуално понижение на лихвените равнища от ЕЦБ.

- **Ликвиден риск** – Определя се от пазарното търсене на инвестиционния инструмент и зависи от характеристиките на конкретния емитент, размера на емисията и нейните характеристики, както и от степента на развитие на капиталовите пазари. Колебанията в доходността на международните финансови пазари през 2007 г. и тяхното влияние върху волатилността на търгуваните в България финансови инструменти повишиха значително ликвидния рисък на българския капиталов пазар.

- **Валутен риск** – Рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или еврото.

✓ **Оперативен риск** – Отнася се до риска от загуби или негативно влияние върху дейността на ФОНДА, породени от неправилна или неефективна вътрешна организация на Управляващото дружество. През 2007 г. няма констатирани загуби в резултат на събития от оперативен характер.

Цели на договорен фонд „Ти Би Ай Комфорт“ при управление на риска

ФОНДЪТ следва консервативна инвестиционна политика при ниско ниво на рисък. Във връзка с определения рисков профил на ФОНДА, основните цели при управлението на риска са:

- ✓ Поддържане на ниско ниво на рисък, съответстващо на инвестиционните цели за рисък и доходност на ФОНДА;
- ✓ Достигане на ефективност при хеджирането;
- ✓ Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на максимална доходност при минимален рисък).

Политика на договорен фонд „Ти Би Ай Комфорт” по управление на риска

- ✓ Използваният рисков измерител за оценка на лихвения риск на финансовите инструменти е дюрацията, валутният риск се оценява чрез историческата волатилност на курса на съответната валута, а ценовият риск чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи – стандартно отклонение на възвращаемостта на съответната акция, β-коefficient към индексите на съответните пазари или стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар.
- ✓ Управлението на отрасловия и фирмения риск се осъществява посредством количествен и фундаментален анализ на компаниите на ниво отрасъл и отделна компания.
- ✓ ФОНДЪТ контролира кредитния риск и риска от неизпълнение посредством фундаментален и кредитен анализ на емитентите на ценни книжа и кредитен анализ на контрагентите по сделките, които склучва.
- ✓ Управлението на ликвидността се извършва посредством ежедневно следене и анализ на структурата на активите и пасивите по видове и мaturитет; ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци; поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на ФОНДА; разработване на краткосрочна и дългосрочна парична политика на ФОНДА; разработване на стратегии за предотвратяване на кризисни ситуации.
- ✓ Изпълнението на правилата по управление на риска и ликвидността се осъществява от Отдел „Управление на риска“, Отдел „Управление на портфейли“ и Отдел „Счетоводство“. Контролът върху спазването на правилата се осъществява от отдел „Вътрешен контрол“ на „Ти Би Ай Асет Мениджмънт“ ЕАД.
- ✓ Управляващото дружество следи за нивото на оперативния си риск ежедневно като създава база данни със събития от операционен характер и анализира риска по два показателя – честота на възникване и степен на въздействие.
- ✓ Управляващото дружество склучва хеджиращи сделки с цел предпазване от валутен риск. Всички активи, деноминирани в чужда валута (с изключение на активите в евро), се хеджират посредством валутни форуърди.

Рисков актив

ISIN	Валута	Брой	Цена	Обща Стойност
LU0168045416	USD	185.446	526.838	97 700
US3682872078	USD	800	14.435	11 548
XS0301590047	USD	200 000	100.750	201 500
Обща рискова позиция				310 748

Дериватен инструмент

Вид	Валута	Брой	Цена	Обща Стойност	Пазар	Държава
форуърден договор	EUR/USD	217 200	1.4850	322 542	OTC	България
Обща хеджираща позиция				322 542		

Експозиции на ДФ „Ти Би Ай Комфорт“ по отношение на ценовия, кредитния, ликвидния риск и риска на паричния поток:

експозиция	рискове
акции и дялове на договорни фондове	ценови, кредитен и ликвиден риск
облигации (ДЦК, общински, ипотечни, корпоративни)	ценови, кредитен и ликвиден риск
валутни форуърди	ценови, кредитен и ликвиден риск
банкови депозити	кредитен риск

6. Капиталови ресурси

Нетната стойност на активите на ФОНДА не може да бъде по-малко от 500,000 лева (петстотин хиляди) лева, съгласно чл. 166 от ЗППЦК и трябва да бъде достигнат до една година от получаването на разрешение за организиране и управление на договорния фонд.

Този минимален размер на НСА беше достигнат на 11 април 2006г.

Към края на 2006г. нетната стойност на активите на ФОНДА е 5 312 563 лева, а към края на 2007г. достига до 9 872 805 лева.

III. Промени в цената на дяловете на ФОНДА

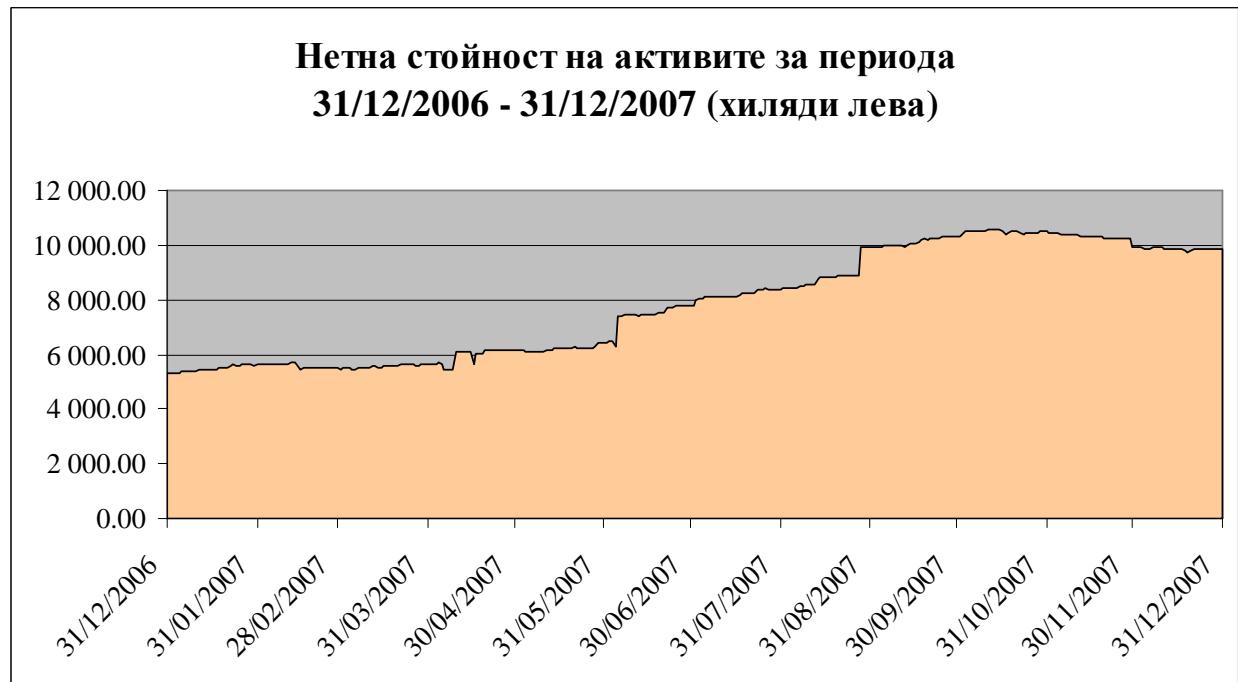
Нетната стойност на активите, НСА на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на ФОНДА се изчисляват ежедневно съгласно Правила за оценка на портфейла на ДФ „Ти Би Ай Комфорт“ и за определяне на нетната стойност на активите (НСА), одобрени от КФН и описани в Проспекта на ФОНДА.

НСА се изчислява като разлика между стойността на активите (по пазарна цена или справедлива стойност) и стойността на задълженията на ФОНДА. НСА на една един дял се определя като НСА се раздели на броя дялове на ФОНДА в обръщение към момента на изчисляването ѝ.

Представени по-долу са изчисленията на НСА на активите, НСА на активите на една един дял, както и емисионната стойност и цената на обратно изкупуване към 31 декември 2006 г. и към 31 декември 2007 г.

Показатели	Към 31 декември 2006(лв)	Към 31 декември 2007(лв)
Стойност на активите на ДФ Ти Би Ай Комфорт	5 326 653	9 889 160
Задължения (раздели Б и В от пасива на баланса)	14 090	16 354
Нетна стойност на активите на ДФ Ти Би Ай Комфорт	5 312 563	9 872 805
Брой дялове в обращение	462 732.2693	687 619.6718
Нетна стойност на активите на един дял	11.4809	14.3579
Емисионна стойност	11.6531	14.5733
Цена на обратно изкупуване	11.4235	14.2861

Представената графика отразява нарастването на нетната стойност на активите през 2007г. Към 31 декември 2006г. е изчислена НСА в размер на 5 312 563 лева, а към 31 декември 2007г. НСА е в размер на 9 872 805 лева. Средната годишна нетна стойност на активите е в размер на 7 842 869 лева.

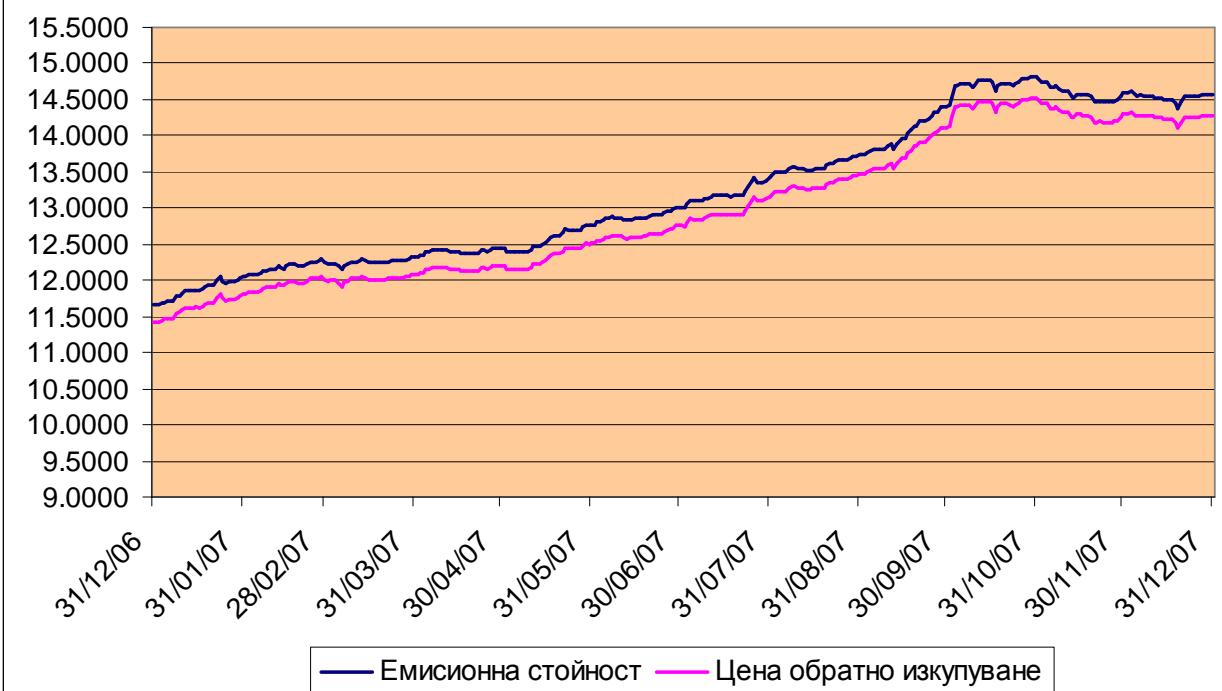

Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване са в пряка зависимост от нарастването на НСА на един дял, която пък зависи от постигнатата доходност. Годишната доходност на един дял за 2007 г. е 25.09%.

Графиката показва нарастването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване. Среднопретеглените стойности са 13.4075 лева емисионна стойност и 13.1433 лева цена на обратно изкупуване. Най-ниската и най-високата емисионна стойност за периода са съответно 10.6531 и 14.8209 лева. Най-ниската и най-високата цена на обратно изкупуване за периода са съответно 11.4235 и 14.5289 лева.

През периода броят на дяловете в обращение нараства до 687 619.6718 броя. През 2007 г. са емитирани е 539 834.8716 дяла и са обратно изкупени 314 947.4691 дяла.

**Емисионна стойност и цена на обратно изкупуване
за периода 31 декември 2006 - 31 декември 2007**

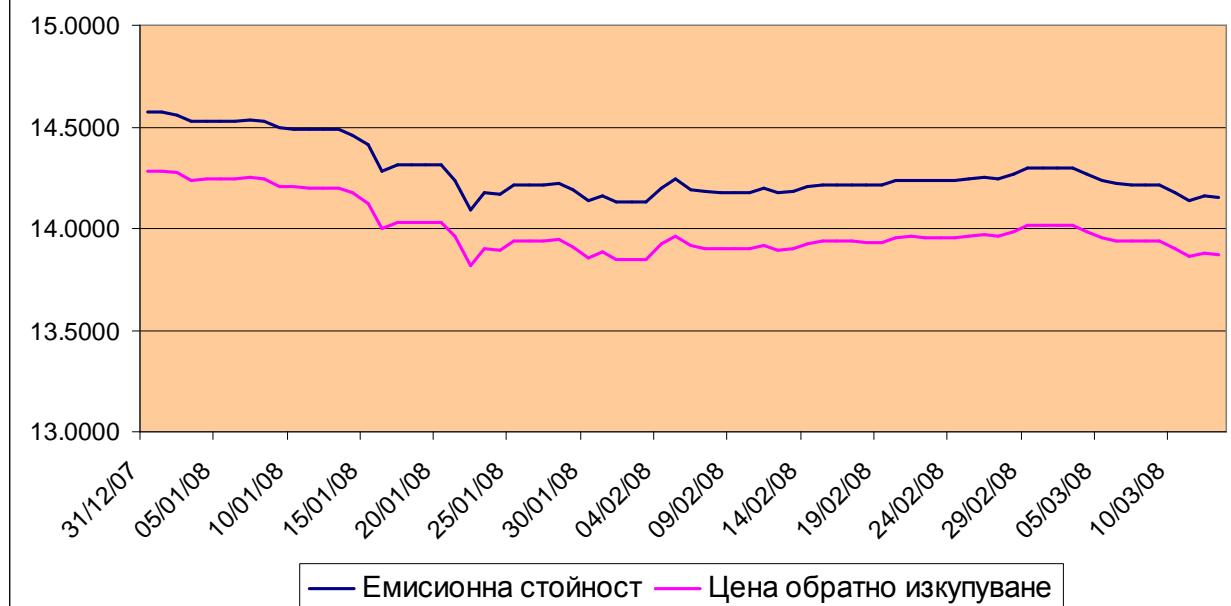
IV. Важни събития, настъпили след годишното счетоводно приключване

От 31 декември 2007 г. до 14 март 2008 г. са еmitирани 36 878.4173 броя дялове, и са изкупени обратно 27 889.9593 дялове.

Нетната стойност на активите, изчислена на 14 март 2008 г. 9 716 055 лева.

Следващата графика представя движението на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на един дял на ДФ Ти Би Ай Комфорт за периода 31 декември 2007 г. – 14 март 2008г.

**Емисионна стойност и цена на обратно изкупуване
за периода 31 декември 2007 - 14 март 2008**

V. Предвиждано развитие на ФОНДА

През 2008 г. ДФ "Ти Би Ай Комфорт" ще продължи да следва поставените инвестиционни цели и да спазва изискванията и ограниченията, заложени в закона и проспекта на ФОНДА.

Дейността на ФОНДА ще бъде насочена и към привличане на нови инвеститори. Набраният от емисията капитал ще бъде използван за инвестиции съгласно инвестиционната политика на ФОНДА и разпределението на активите в структурирания моделен портфейл, който отчита очакванията за доходността на отделните класове активи, техните рискови характеристики и запазване на декларираното ниско ниво на риск на инвестицията в дялове на ФОНДА.

Инструмент	Мин. дял	Дял	Макс. Дял
1. Парични средства и банкови депозити	10,00%	21,00%	40,00%
2. Държавни ценни книжа	0,00%	0,00%	80,00%
3. Общински облигации	0,00%	1,00%	50,00%
4. Корпоративни облигации	20,00%	55,00%	60,00%
5. Ипотечни облигации	0,00%	0,00%	60,00%
6. Чуждестранни инвестиции	0,00%	5,00%	50,00%
7. Акции	0,00%	18,00%	20,00%

Таблицата представя моделния портфейл и минималните и максималните отклонения в теглата на отделните инструменти, включени в моделния портфейл.

Евентуалните отклонения от моделния портфейл ще бъдат в рамките на позволените ограничения с цел използване на възникващи пазарни възможности.

Макроикономическата обстановка в България продължава да е стабилна като прогнозираният ръст на БВП за 2008 и 2009 година е в рамките на 5.9% - 6.2%. Нивото на безработица в страната остава ниско и очакванията са за допълнително подобряване на

този показател. Намалява и задължността на сраната, като към края на 2007 г. държавния дълг представлява 21.8% от брутния вътрешен продукт на страната.

Увеличаващите се рискове в макроикономическа среда в страната са свързани най-вече с големия размер на дефицита по текущата сметка и изключително високото ниво на инфлация в страната, регистрирано в края на 2007 и първите месеци на 2008 г.

Високото ниво на инфлацията в по-голямата си част е резултат на значителните ръстове, регистрирани от икономиката през последните години, както и от краткосрочното влияние на цените на хранителните стоки, поради лошите климатични условия през годината и от високите цени на петролните продукти. Поради това, въпреки високите си стойности, този индикатор не представлява непосредствена опасност за макроикономическата стабилност в страната.

Отрицателното салдо по търговския баланс на страната има най-голям принос за големия дефицит по текущата сметка – по прогнозни данни, през 2007 г. той достига около 20% от брутния вътрешен продукт на България. В същото време обаче, директните чуждестранни инвестиции в страната отбелзват значителен ръст през последните години и през 2007 са напълно достатъчно, за да покрият дефицита по текущата сметка. Общите очаквания са, че през 2008 този дефицит ще намалее като процент от БВП, а преките чуждестранни инвестиции в страната отново ще успеят да компенсират по-голямата част от него.

Заложеният от правителството бюджетен излишък от 3% в бюджета за 2008 г. ще даде допълнителна сигурност на инвеститорите за макроикономическата рамка на страната.

Въпреки несигурността и пазарните сътресения, с които започна 2008 г., очакванията са, че годината ще бъде успешна за българския капиталов пазар и компаниите със стабилно финансово представяне и традиционно добър мениджмънт ще се представят по-добре от пазара. Ще продължи интереса на частни компании за набиране на капитал чрез фондовия пазар като много компании вероятно ще станат публични с цел да улеснят финансирането си, като по този начин ще добавят дълбочина на пазара. В същото време интересът на чуждестранните институционални и частни инвеститори ще зависи от представянето на световните фондови пазари и макроикономическите данни от САЩ и еврозоната.

С развитието на българския капиталов пазар може също да се очаква увеличаване на броя и обема на новите емисии корпоративни, ипотечни и общински облигации, тъй като те предлагат значително по-евтин източник на финансиране. Трябва да се отбележи, че проблемите в най-голямата световна икономика (САЩ) доведоха до значително увеличение на кредитната премия за емитенти без инвестиционен кредитен рейтинг и предлагането на нови емисии корпоративен дълг ще зависи не само от търсенето на подобен вид книжа, но и от цената на финансиране, която е достъпна за български дружества.

Макроикономическите индикатори в Еврозоната, и по-специално тези в Германия, се влошиха през последните месеци като се наблюдава забавяне на икономическата активност съчетана с повишаващо се ниво на инфлацията. Инфлационният натиск бе и основната причина Европейската Централна Банка да остави непроменени лихвите в еврозоната на последните си срещи. Очакванията са за понижаване на лихвите през втората половина на годината, което ще доведе до понижаване на текущата доходност на европейските държавни ценни книжа и ще има положителен ефект върху цените им. Това ще се отрази и на доходността на българските дългови ценни книжа, но ефектът от евентуално понижение на лихвените нива ще зависи и от кредитната премия на българките книжа над германските.

Чуждестранните инвестиции могат да бъдат използвани с цел постигане на подобра диверсификация на портфейла на ФОНДА и увеличаване на очакваната доходност при умерено ниво на рисък.

Подходът на активно управление на инвестициите на ФОНДА включва постоянно следене на пазарните условия и ребалансиране на портфейла спрямо настъпилите промени. Същевременно, ФОНДЪТ ще поддържа добре диверсифициран портфейл с оглед намаляване на несистематичните рискове. При управление на портфейла, управляващото дружество ще се възползва от краткосрочните флуктуации на паричния и капиталовия пазар, реализирайки капиталова печалба и максимизирайки доходността.

VI. Информация относно програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление по чл. 73г, ал. 1, т. 3 от Наредба № 25 от 2006г.

Програма за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление по чл. 73г, ал. 1, т. 3 от Наредба № 25 от 2006г. не е налице, тъй като договорният фонд не е юридическо лице и няма управителни (корпоративни) органи, както и притежателите на дялове не участват в управлението на ФОНДА, тъй като дяловете не дават право на глас.

.....

Стоян Тошев
/Изпълнителен директор на УД „Ти Би Ай Асет Мениджмънт ЕАД/